

اختلاف‌نظرها و اجتهادهای متفاوت در برهه‌هایی از این دوران طولانی هرگز نتوانست پیوند رفاقتی را که سرآغاز آن در بین‌الحرمین کربلای معلی بود به کلی بگسلد و وسوسه‌خناسانی که در سال‌های اخیر با شدت و جدیت در پی بهره‌برداری از این تفاوت‌های نظری بودند، نتوانست در محبت شخصی عمیق او نسبت به این حقیر خلل وارد آورد. (۹۵/۱۰/۱۹)

▼ حرف روز فرازاها و فرودها

خبر درگذشت آقای هاشمی را می‌توان مهم‌ترین خبر این روزهای کشور دانست که با تشییع باشکوه و حضور گسترده مردمی همراه شد؛ هر چند عده معدودی فرصت‌طلب که در سیل جمعیت سوگووار به چشم نمی‌آمدند، تلاش کردند با سوءاستفاده از این مراسم، شعارهایی را فریاد زده که یادآور فتنه سال ۸۸ باشد و فضای آرام مراسم را به ناآرامی بکشاند! برای فهم اینکه چطور چنین افرادی، مراسم تشییع پیکر آقای هاشمی را فرصت‌طلبانه برای این اقدام برگزیده بودند، باید به نقش او در حوادث تلخ سال ۸۸ رجوع کرد.

واقعیت آن است که آقای هاشمی با وجود سوابق درخشان خود در سال‌ها مبارزه پیش از انقلاب و حضور در صحنه‌های مختلف دفاع از انقلاب در دهه شصت و اقدامات برجسته در عرصه سازندگی، در دهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری و حوادث پس از آن عملکرد قابل قبولی از خود نشان نداد. پیشگامی در ایجاد تردید در سلامت انتخابات و نوشتن نامه بدون سلام به رهبر معظم انقلاب گوشه‌ای از رفتارهای پرابهام وی در سال ۱۳۸۸ بود. هاشمی پس از کلید خوردن آشوب‌های فتنه‌گران با رمز عملیاتی «تقلب در انتخابات» و در حالی که نظام اسلامی به منظور برقراری امنیت، اقلان افکار عمومی و تمیز دادن حق از باطل، نیازمند نقش‌آفرینی بزرگان و صاحبان اعتبار بود، در مسیر عکس حرکت کرد و با سکوت و حتی گاه با ایراد کلامی بر فتنه‌ها افزود، که اوج آن خطبه‌های آخرین نماز جمعه وی در تیرماه سال ۸۸ بود! همین عملکرد موجب شد تا بیش از پیش بین او و مردم فاصله بیفتد و فرصت برای بهره‌برداری فتنه‌گران فراهم آید و هاشمی از سوی آنان مصادره شود! هرچند حضور باشکوه امت نشان داد مردم با چشم خطاپوش، کارنامه مثبت او را فراموش نکرده‌اند؛ اما حقیقت آن است که بین هاشمی و بدنه ارزشی جامعه فاصله عمیقی افتاده بود که فتنه‌گران تلاش کردند این فاصله را پر کنند!

کارنامه حجت‌الاسلام والمسلمین هاشمی پس از فرار و نشیب‌های بسیار، سرانجام مانند همه چهره‌های سیاسی تاریخ مختومه شد؛ اما درس‌ها و عبرت‌های آن پیش چشم اهل تأمل و صاحب بصیرت باز ماند.

▼ گزارش روز

در انتظار توضیح

تمدید مناقشه‌برانگیز تحریم‌های داماتو در آمریکا و اعلام نقض فاحش برجام از سوی مسئولان ایران موجب شد تا وزیر امور خارجه کشورمان در نامه‌ای به فدریکا موگرینی، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا خواستار تشکیل جلسه مشترک شود؛ جلسه‌ای که سرانجام روز گذشته با سفر هیئت دیپلماسی کشورمان به وین برگزار شد و نتیجه آن صدور بیانیه‌ای مطبوعاتی بود که در آن آمده است: «هیئت آمریکایی با تأکید بر پایبندی کامل این کشور به برجام، اعلام می‌کند اقدامات انجام شده از سوی دولت، هیچ تأثیر عملی بر قانون مزبور مترتب نبوده و لذا نفس تصویب این قانون در کنگره آمریکا مشکلی برای تعهدات برجامی این کشور ایجاد نمی‌کند. نمایندگان سایر دولت‌های عضو کمیسیون نیز با جدی قلمداد کردن نگرانی ایران، خواستار اقدامات آمریکا در جهت بلااثر ماندن این قانون و شفاف‌سازی کامل در این زمینه شدند.» در این میان «ولادیمیر وورونکوف»، سرپرست هیئت روسیه در کمیسیون مشترک برجام در این زمینه گفت: «قانون تحریم‌های ایران، قانون مطلوبی نیست، و رویکرد مشترک همه کشورها این بود که همه اقدامات لازم برای جلوگیری از وارد آمدن ضربه به اجرای برجام انجام شود.»

اما نکته جالب توجه، واکنش و اخبار رسانه‌ها به مباحث مطرح شده در این جلسه بود؛ برای نمونه «وال استریت ژورنال» اعلام کرده است ایرانی‌ها توافق کرده‌اند تعهداتی فراتر از برجام را بپذیرند و به رغم تعیین سقف ۳۰۰ کیلوگرمی برای نگهداری اورانیوم در داخل خاک ایران طبق برجام، نمایندگان دولت ایران با رسیدن این مقدار به کمتر از ۲۰۰ کیلوگرم موافقت کرده‌اند. آنچه از اخبار برمی‌آید، این است که ایران افزون بر آنکه پذیرفته نقض برجامی رخ نداده است، زیر بار محدودیت‌های جدیدی نیز رفته است که این موضوع می‌تواند نگران‌کننده باشد. حال باید منتظر بود تا مسئولان مذاکرات هسته‌ای به کشور بازگشته و موضوعات مطرح شده در این نشست را برای مردم توضیح دهند.

▼ اخبار ویژه

حقوق بشر در اروپا!

دادگاه حقوق بشر اتحادیه اروپا در واکنش به شکایت یک خانواده ترکیه‌ای - سوئیسی علیه کلاس‌های مختلط شای مدرسه حکم داد، خانواده‌های مسلمان نمی‌توانند به نام دین‌شان خواستار معافیت از درس‌شنای مختلط مدرسه شوند. در حکم دادگاه آمده است: «این خانواده‌ها مجبور شدند گرامتی به مبلغ ۱۳۰۰ یورو بپردازند؛ زیرا براساس اعتقادات دینی‌شان به دختران خودشان اجازه نداده بودند به کلاس‌های مختلط شنا در مدرسه بروند.» دادگاه اروپا در حکم خود اعلام کرده است، هدف از این اقدام مقامات سوئیس، حمایت از دانش‌آموزان از هرگونه محرومیت اجتماعی است.

موافقت با تحویل اورانیوم به ایران

پس از تحویل ده‌ها تن آب سنگین از سوی ایران به کشورهای ۵+۱ طبق برجام، این کشورها موافقت کردند اورانیوم به ایران تحویل داده شود. بنا به گفته دو دیپلمات که نخواستند نام‌شان فاش شود، ۱۳۰ تن اورانیوم از طرف روسیه به ایران تحویل داده خواهد شد. این دو دیپلمات تأکید کردند: این اورانیوم‌ها در راکتورهای نیروگاه‌های هسته‌ای استفاده خواهد شد.

خالی بودن ۷۵ درصد از ظرفیت صنعت فرش ایران

عبدالله بهرامی، مدیرعامل اتحادیه سراسری تعاونی تولیدکنندگان فرش دستباف با اشاره به لزوم توجه به فعالیت‌های دارای مزیت و توان اشتغال‌زایی بالا در برنامه‌ریزی‌های دولت، اظهار داشت: دولت برای ایجاد اشتغال در مناطق محروم و روستایی لایحه‌ای را تقدیم مجلس شورای اسلامی کرده است تا براساس آن یک‌ونیم میلیارد دلار از منابع صندوق توسعه ملی برداشت کند؛ اما باید در این زمینه برنامه‌ریزی صحیحی وجود داشته باشد. وی افزود: صنعت فرش ایران که از قدیمی‌ترین فعالیت‌های اقتصادی کشور است، یک برند جهانی است و پیوندهای مختلفی با سایر بخش‌های مولد اقتصاد دارد و دهک‌های پایین درآمدی را درگیر خود کرده است. وی در ادامه تأکید کرد: این صنعت با بیش از ۹۰ درصد ظرفیت در دهه ۸۰ مشغول به کار بود؛ اما از سال ۹۰ تولیدات فرش سیر نزولی یافت و اکنون در نقطه اوج مشکلات در این بخش مولد اقتصادی قرار داریم. گفتنی است، بیش از ۷۵ درصد ظرفیت‌های این بخش خالی است و در صورت حمایت جدی می‌توان سالانه بیش از یکصد هزار شغل در این صنعت ایجاد کرد.

سخنگوی کرملین: از تکرار ادعاهای آمریکا خسته شده‌ایم

«دیمیتری پسکوف» سخنگوی کاخ کرملین، در واکنش به گزارش‌های نهادهای امنیتی آمریکا در مورد حملات سایبری روسیه با هدف دخالت در انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا گفت: «این ادعاهای بی‌اساس که به شیوه‌ای ناشیانه و احساسی و بدون هیچ شواهدی ارائه شده‌اند، به کار حرفه‌ای سرویس‌های امنیتی درجه یک جهان هیچ شباهتی ندارند. ما از تکرار این اتهامات خسته شده‌ایم.» این در حالی است که نهادهای امنیتی آمریکا در گزارشی نوشته‌اند، «ولادیمیر پوتین» رئیس‌جمهوری روسیه شخصاً دستور اجرای یک کارزار برای حملات سایبری با هدف تخریب فعالیت‌های انتخاباتی «هیلاری کلینتون» را صادر کرده است. گفتنی است، این اولین واکنش رسمی دولت روسیه به گزارش مفصل نهادهای امنیتی آمریکاست که نیمی از آن به طور علنی منتشر شده و متن کاملش در اختیار «باراک اوباما» و «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور منتخب آمریکا قرار گرفته است.

هاشمی برخی وقت‌ها تاکتیک‌هایی داشت

سردار سرلشکر قاسم سلیمانی در حاشیه مراسم تشییع آیت‌الله هاشمی رفسنجانی در دانشگاه تهران اظهار داشت: «اولاً باید به آقا تسلیت گفت که بزرگ‌ترین مصیبت به ایشان وارد شد. خدا به ایشان صبر و طول عمر بدهد و ایشان را برای ما حفظ کند و ذخیره کند برای چیزهایی که از دست داده‌ایم.» فرمانده نیروی قدس سپاه تأکید کرد: «آقای هاشمی همان طوری که از اول بود تا آخر بود و همان حالتی که از اول داشت تا آخر داشت، منتها آقای هاشمی برخی وقت‌ها تاکتیک‌هایی داشت همان‌طور که در دوره‌های هم‌چنین گوناگون داشت، و گر نه آقای هاشمی هم استکبارستیز بود، هم صهیونیسم‌ستیز.»

نتانیاها ممنوع‌الخروج شده است

پلیس رژیم صهیونیستی به دلیل آنکه در روند بازجویی‌ها از نخست‌وزیر این رژیم خللی ایجاد نشود، وی را از سفر به خارج از فلسطین اشغالی منع کرد. «العهد» به نقل از منابع آگاه که با یک پایگاه صهیونیستی گفت‌وگو کرده بود، نوشت: بنیامین نتانیاها سفر خود را به داووس لغو کرد و علت اصلی آن، این بود که پلیس رژیم صهیونیستی به وی گفته بود طی دوره بازجویی و به سبب احتمال ایجاد مانع در تدابیر قانونی، نمی‌تواند از اسرائیل خارج شود. بنا به اعلام این پایگاه، نتانیاها متعهد شد که از سرزمین‌های اشغالی خارج نشود.

سخنگوی شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران گفت: نخستین هواپیمای جدید ایرباس (مدل ای ۳۲۱) ساعت ۱۴ و ۳۰ دقیقه ۲۳ دی ماه در فرودگاه مهرآباد تهران بر زمین می‌نشیند. این هواپیمای ایرباس قرار است امروز پس از انجام تست‌های فنی از فرودگاه هامبورگ آلمان عازم فرودگاه تولوز فرانسه شود. طبق برنامه، این هواپیما با هدایت خلبانان ایرانی از فرودگاه تولوز فرانسه عازم تهران می‌شود. سیدعلی قاضی‌عسکر، نماینده ولی‌فقیه در امور حج و زیارت با اشاره به اینکه دعوتنامه عربستان برای برگزاری دیدارها و مذاکرات دو جانبه در زمینه حج به صورت رسمی دریافت شده است، اظهار داشت: متن این دعوتنامه با دعوتنامه‌های گذشته خیلی تفاوت ندارد و با توجه به محورهای مورد نظر، جمهوری اسلامی ایران در روزهای آینده پاسخ آن را ارسال خواهد کرد.

«قدری جمیل» رئیس گروه معارض موسوم به «جبهه التغيير و التحرير» سوریه اعلام کرد، وجود هیئت‌های متعدد معارضان سوریه عملاً مانع از انجام مذاکرات مستقیم می‌شود. جمیل تأکید کرد، برای شرکت در مذاکرات «آستانه» از میان معارضان، فقط از نمایندگان گروه‌های مسلح تحت نظارت ترکیه دعوت به عمل آمده است. العبادی، نخست‌وزیر عراق پس از اینکه ترکیه با بدعهدی، توافق «بینالی ایلدیریم» با وی در رابطه با خروج نیروهای این کشور از بعشقه را زیر پا گذاشت، به این رفتار آنکارا واکنش نشان داد و گفت: تا زمان خروج نیروهای ترکیه از پایگاه بعشقه، گسترش روابط با آنکارا ممکن نیست.

تعدادی از قبایل یمن با ایجاد تشکیلات نظامی جدید اعلام کردند، برای مقابله با اشغالگری عربستان و یکسره کردن جنگ با این کشور متجاوز، به جبهه‌های نبرد اعزام خواهند شد. ناظران معتقدند حضور گسترده یمنی‌ها در اردوگاه‌های آموزش نظامی، عامل مهم شکست طرح‌های متجاوزان بوده است.

ناطق‌نوری، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام در برنامه «این شب‌ها» که از شبکه یک سیما پخش شد، گفت: آقای هاشمی تا بود می‌گفتند او اینچنین و آنچنان است. بعد از خبر درگذشتش اگر همه شبکه‌های صداوسیما از او تجلیل کنند فایده‌ای ندارد؛ چرا که هاشمی رفته است.

شاکری، رئیس کمیسیون نامگذاری شورای شهر تهران گفت: طبیعتاً خیابانی به نام «پار دیرین امام» نامگذاری می‌شود؛ اما هنوز جلسه علنی شورا برگزار نشده است تا تمامی اعضا در مورد این موضوع نظرات خود را بیان کنند.